

IRAN. Mig enterren una dona per lapidar-la amb més facilitat.

VIETNAM. Una avioneta dels EUA llança agent taronja als civils.

VIETNAM. Un col·laboracionista dels EUA as

La Declaració de

Solidaris

PALMA “Hagués llançat entre 30 i 40 bombes atòmiques [...] al llarg del coll de Manxúria [...] i hagués deixat enrere un cinturó de cobalt radioactiu, de la mar del Japó a la mar Groga”.

El general nord-americà Douglas MacArthur, rememorant els seus plans per a Corea, ho tenia ben clar. Arrasar. I vet aquí que la Declaració universal dels drets humans estipulava, per ventura innocentment:

Tots els éssers humans neixen lliures en dignitat i drets i, dotats com estan de la raó i la ciència, han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

Es tracta de l'article inicial de la Declaració, redactat ara fa 60 anys. De fet, el proper 10 de desembre arriba una efemèride històrica, que de ben segur serà cele-

brada i criticada a parts iguals: el 60è aniversari de la seva promulgació. Fou en el marc de l'assemblea general de les Nacions Unides, duita a terme a París, que les potències principals aprovaren la Declaració.

Aleshores, eren els Estats Units, França i Anglaterra els que encapçalaven el món occidental, mentre que la URSS i la Xina precomunista ho feien al *bloc de l'est*. Entre tots ells, amb *convidats de pedra* com Xile i Austràlia, aprovaven la defensa dels drets humans i s'autoencarregaven de vetlar-hi.

Així començà una bella història, la de la fraternitat entre els pobles, que hauria d'acabar en una ignomínia. La violació sistemàtica i massiva dels drets humans per tot arreu del món.

Recentment, la directora d'Am-

nistia Internacional a l'estat, Irene Khan, qualificava la Declaració de l'ONU com “una promesa traïda”. Segons l'informe d'aquesta entitat per al 2008, el dret a la llibertat

“

Tots els humans neixen lliures en dignitat i drets [...] I han de comportar-se fraternalment”

ARTICLE I

Declaració universal de drets humans

d'expressió és absent a 77 països dels cinc continents. Encara pitjor: la tortura o el maltractament a civils és habitual a 81 estats del

món. A més, a 54 d'aquests, no existeixen garanties judicials per rebre un judici digne.

Tanmateix, és que, a més, no s'havia signat una convenció contra la tortura l'any 1984? El tractat de Ginebra, indubtablement, no es compleix a territoris aparentment hostils per la democràcia (Pròxim Orient i Àsia, per exemple). Ara bé, ni tan sols la primera potència mundial i autoerigida en policia internacional, els EUA, l'aplica.

Altres convencions, com la que respecta les dones (1979), els Enfants (1989) i els immigrants (1990), es compleixen en l'actualitat. Fins i tot l'alta comissionada de l'ONU pels drets humans, Louise Arbour, pareix resignada a la infàmia: “El balanç dels 60 anys transcorreguts és més aviat om-

Text: **Ander Zurimendi**
Fotos: **Arxiu**

és paper mullat

ISRAEL. Viola el dret de circulació amb el mur que aïlla Gaza.

IRAN. Dones, homosexuals i opositors pengen de la forca.

PALESTINA. L'Exèrcit israelià dispara indis

Assasina un civil.

RUANDA. Els hutus assassinaren més de mig milió de tutsis.

ARGENTINA: La dictadura deixa més de 3.000 desapareguts.

e drets humans

brívol". L'actual secretari general de l'ONU, Ban Ki-moon, és més optimista. Demostrant un pic més la seva ineficàcia pel càrrec que ostenta, assegurarà la setmana passada: "Amb freqüència, els que més necessiten que els seus drets siguin protegits són també els que estan desinformats de l'existència de la Declaració".

Unes vaguetats que ja s'han fet característiques del seu mandat, iniciat el 2006 quan Kofi Annan abandonà el màxim escaló de la diplomàcia mundial. Conflictes com Darfur o Ossètia del Sud, que han rebut intervenció de Nacions Unides, evidencien la seva incapacitat per frenar genocidis arreu del món.

Tanmateix, no és cap novetat. Israel viola sistemàticament les resolucions de l'ONU (inclosa la fa-

mosa 242), per tal que aturi l'ocupació de Palestina.

El 1994, l'autonomenada Comunitat Internacional quedà de braços plegats mentre es perpetrava el genocidi ruandès. Els radicals de l'ètnia hutu assassinaren amb matxets entre 500.000 i 800.000 milions de tutsis, l'ètnia minoritària.

Bé. L'actitud de *No-Intervenció* de l'ONU -que recorda en els termes l'abandonament de la II República espanyola- ha estat una constant des de la seva creació. Les dictadures de l'Amèrica Llatina als anys 60 i 70, la massacre de vietnamites amb napalm i agent taronja, les execucions públiques d'homosexuals i dones als països islamistes... Sembla que no hi haurà res a celebrar, en arribar el proper 10 de desembre. •

Són els teus drets

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

Ens hem acostumat a una dualitat: tothom accepta, formalment -sobre el paper- la Declaració universal dels drets humans, però arreu del món hi

ha mil i una situacions que palesen el seu incompliment, la seva conculcació flagrant i sistemàtica. Això ens dol i ens rebel·la i, tanmateix, no deixam de sentir aquest drama com un problema aliè. Quan les lleis del nostre país reconeixen un dret i no constatem la seva materialització, ho identifiquem com un problema realment nostre. Això dels drets humans, en canvi, sempre és a ca d'altri. Ens sumam amb convicció sincera a tal o qual campanya pel respecte als drets humans d'un poble o un col·lectiu, però sempre són els altres. Supòs que això és fins a cert punt inevita-

ble en un entorn de benestar i llibertats democràtiques generalment garantides com el nostre. Però convindria anar pensant si la inestabilitat del món, la crisi de les regles de joc internacionals i mesures com els controls de seguretat que s'estan implantant per frenar la famosa amenaça del terrorisme global no estan minant el ple exercici dels drets humans, també per als qui fins ara hem tingut sort. No fos cas que es repetís l'amarga experiència que Martin Niemöller explicava al poema *Quan van venir els nazis...*: que al final sigui massa tard. •

Els filòsofs

Grecoromans

Les teories polítiques de Plató i d'Aristòtil remarcaren el concepte de *bé comú*, reunits a la polis. Per contra, acceptaven l'esclavitud com una mostra d'una suposada llei natural.

Karl Marx

Afirmà que els drets humans són deguts a la pretensió de la burgesia de garantir el dret de propietat. Gerog Jellinek, per contra, els assumia com la via de permetre la llibertat religiosa.

Max Weber

Deixà escrit a *L'ètica protestant i l'esperit del capitalisme* que existeix una connexió entre l'ètica individualista dels drets humans i el sorgiment del capitalisme modern.

John Austin

Aquest pensador positivista creu que els drets humans són idees morals, però sense valor jurídic per si mateixes. Per això, cal afegir-los a l'ordre legislatiu. És positivitzat, però no són naturals.

crimadament contra la multitud.

SREBRENICA. Taüts de milers de bosnians musulmans, el 1995.

EUA. 800 presoners, en situació d'alegalitat, a Guantánamo.